

Försäkringskassan informerar

Text: Maria Michelfelder. Foto: UÅJ

Kristina Svensson, samverkansansvarig på avdelningen för sjukförsäkring på Försäkringskassan, var inbjuden för att informera om olika stöd från Försäkringskassan och lyckades i sitt föredrag täcka in allt från karensdagar till astronauter.

Kristina inledde sitt föredrag med att tipsa om Försäkringskassans prisbelönta hemsida (www.forsakringskassan.se), där man kan söka information utifrån olika livssituationer. Om du inte hittar svar där, kan du också alltid ringa till Försäkringskassan. Här nedan följer information om några av de stöd och bidrag som Försäkringskassan ansvarar för.

Karensdagar. Den som ofta är frånvarande från arbetet får också många karensdagar. Det finns ett allmänt högriskskydd som per automatik gäller för alla och som innebär att man högst får 10 karensdagar per 12-månadersperiod. Det finns också möjlighet att ansöka om s.k. särskilt högriskskydd och om det beviljas får man inte någon karensdag alls och i vissa fall kan Försäkringskassan betala sjuklön redan från första sjukdagen. Till ansökan krävs ett läkarintyg. Här kom en fråga från åhörarna upp om arbetsgivaren måste vara inblandad i en sådan ansökan, och Kristinas svar på det är ja, både den anställda och arbetsgivaren måste skriva under ansökan. Detta eftersom det är arbetsgivaren som har uppgifter om vilka tidigare sjukperioder den anställde har haft.

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn. Generellt sett kan alla föräldrar begära tillfällig föräldrapenning för vård av barn under 120 dagar per år och barn, för barn som är mellan 8 månader och 12 år gamla. Från dag åtta i en sjukperiod krävs läkarintyg. För barn 12-16 år gamla gäller speciella regler. För vård av allvarligt sjuka barn, som inte kan lämnas själva, kan tillfällig föräldrapenning betalas ut, men då krävs ett mer omfattande läkarutlåtande. För barn som man vet riskerar att bli sjuka finns det möjlighet att be om

ett förhandsbeslut från Försäkringskassan och sedan komplettera med läkarintyg från dag åtta. För barn som har en livshotande sjukdom och inte kan överleva utan vård finns inga begränsningar för antal dagar med tillfällig föräldrapenning.

Vårdbidrag och handikappersättning. Vårdbidrag kan betalas ut till föräldrar med barn (0-19 år) som har behov av särskild tillsyn eller vård längre tid än 6 månader pga. sjukdom eller funktionsnedsättning. Behovet värderas utifrån det normala behovet vid en viss ålder. Vårdbidraget består till en del av bidrag för vård och tillsyn och till en del av bidrag för merkostnader. Efter 19 års ålder, om behovet av hjälp och betydande merkostnader kvarstår, kan en person beviljas handikappersättning pga. nedsatt funktionsförmåga. Båda dessa ersättningsformer kommer att ersättas av andra bidragsformer fr.o.m. 1 januari 2018.

Bilstöd. Bilstöd är en ekonomisk ersättning till personer med funktionsnedsättning för att köpa bil och/eller anpassa en bil. Fr.o.m. 1 januari 2017 gäller nya regler för bilstöd. Det finns fem olika grupper som är berättigade att ansöka om bilstöd: grupp 1 är personer under 65 år som behöver en bil för sin försörjning, grupp 2 är personer under 65 år som har tillhört grupp 1, grupp 3 är personer under 50 år, grupp 4 är personer med barn under 18 år, och den sista gruppen avser föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Bilstödet utgörs av ett grundbidrag för inköp, f.n. 30 000 kronor och ett anpassningsbidrag som är inkomstprövat.

Sjukpenning. Kristina förklarade att två kriterier måste uppfyllas för att sjukpenning ska betalas ut. Det första är en sjukdom som måste kunna diagnostiseras och det andra att arbetsförmågan, pga. sjukdomen, är nedsatt med minst en fjärdedel beräknat från nuvarande arbetstid. För personer som får sjukpenning gäller den s.k. rehabiliteringskedjan där arbetsförmågan vid olika tidpunkter bedöms mot olika arbeten. Dag 1-90 görs en bedömning mot det ordinarie arbetet, dag 91-180 mot andra

Kristina Svensson

arbetsuppgifter hos arbetsgivaren och dag 181-366 mot normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. Kristina påpekade att detta är en omställningsförsäkring som är hård och innebär att om det finns ett normalt förekommande arbete som personen kan utföra, så faller rätten till sjukpenning bort. För att avgränsa begreppet ”normalt förekommande arbete” använde Kristina exemplet astronaut. Det räknas inte som ett normalt förekommande arbete, så om en viss person, hur osannolikt det än må vara, pga. sin sjukdom endast kan bli astronaut och kollega med Christer Fuglesang, skulle den personen ändå få behålla sin sjukpenning. I de fallen då sjukpenningen dras in, anordnas ett gemensamt besök på Arbetsförmedlingen tillsammans med Försäkringskassan för att diskutera eventuella olämpliga arbetsuppgifter. För personer som är arbetslösa gäller bedömning mot allt normalt förekommande arbete från första dagen i sjukperioden.

Aktivitetsersättning och sjukersättning. Aktivitetsersättning betalas ut till personer i 19-29 års ålder som troligen inte kan arbeta under 1 år pga. sjukdom eller funktionsnedsättning. Sjukersättning beviljas vid stadigvarande nedsatt arbetsförmåga och där rehabiliteringsåtgärder inte bedöms kunna leda till att den försäkrade återfår någon arbetsförmåga. Även här görs en bedömning mot hela arbetsmarknaden. ■